

Ministerstwo Pracy
i Polityki Społecznej

DEKLARACJA TRIO PREZYDENCJI

Polska, Dania i Cypr – państwa członkowskie sprawujące przewodnictwo w Radzie Unii Europejskiej w okresie 18 miesięcy od lipca 2011 r. do grudnia 2012 r. niniejszym przedstawiają następującą deklarację na Nieformalnym Spotkaniu Ministrów ds. Rodziny i Równości Płci w dniu 21 października 2011 r. w Krakowie.

MAJĄC NA UWADZE, CO NASTĘPUJE:

- Równość kobiet i mężczyzn stanowi podstawową wartość Unii Europejskiej zagwarantowaną w Traktatach i jest jednym z celów i zadań Unii Europejskiej, a uwzględnianie zasady równości kobiet i mężczyzn we wszystkich jej działaniach jest jednym z ogólnych celów Unii.
- Zapewnieniu równości szans w praktyce przyznano najwyższy priorytet w szerokiej gamie obszarów polityki. Równość płci musi stanowić integralną część zarówno strategii horyzontalnych, jak i ukierunkowanych polityk w poszczególnych obszarach. Jest to również warunek konieczny dla zapewnienia wzrostu i dobrobytu, a w szczególności równość płci stanowi warunek konieczny dla wypełnienia głównych celów Strategii Europa 2020, zwłaszcza w dziedzinie zatrudnienia.
- Aby równość płci była korzystna dla wszystkich, zarówno kobietom, jak i mężczyznom należy zapewnić możliwość pełnego wykorzystania posiadanych umiejętności i kwalifikacji.
- Unia Europejska nie może pozwolić na marnowanie swego kapitału ludzkiego. Zbyt wielu kobietom i zbyt wielu mężczyznom nadal odmawia się możliwości wykorzystania pełnego potencjału i stają oni przed barierami i trudnościami w pracy zawodowej oraz w systemie kształcenia.
- Aby Europa zajmowała konkurencyjną pozycję na rynkach światowych, istnieje konieczność by myśleć innowacyjnie. Potrzebny jest wkład wszystkich Europejskich kobiet i mężczyzn, niezależnie od pochodzenia rasowego czy etnicznego, religii czy przekonań, wieku, orientacji seksualnej, jak również niezależnie od niepełnosprawności.
- Istnieje konieczność poczynienia dalszych postępów w dziedzinie równości płci, w tym poprzez zapewnienie kobietom równego dostępu do rynku pracy, równych wynagrodzeń i dobrej pracy dla wszystkich, jak również poprzez zachęcanie chłopców i mężczyzn do rozpoczynania i kontynuowania kształcenia. Konieczne jest podjęcie starań, by przełamać stereotypy dotyczące płci prowadzące do segregacji poziomej i pionowej. Zachęcanie zarówno kobiet jak i mężczyzn do pełnego udziału w dzieleniu się obowiązkami domowymi pomoże rodzinom łączyć pracę i życie prywatne, co znów pozwoli na zwiększenie liczby urodzeń, a co za tym idzie sprostaniu wyzwaniom demograficznym.

PRZYPOMINAJĄC

- Strategię Komisji Europejskiej na rzecz równości kobiet i mężczyzn 2010–2015, która proponuje szereg działań promujących równość szans w odniesieniu do równej niezależności ekonomicznej, zagwarantowanie równej płacy za tę samą pracę i pracę równej wartości; równość w procesach decyzyjnych; godność, integralność i eliminację przemocy uwarunkowanej płcią oraz równość płci w działaniach zewnętrznych; strategia ta zajmuje się również szeregiem ważnych kwestii horyzontalnych takich jak promowanie włączania tego zagadnienia do głównego nurtu prac jako podstawowe narzędzie działania, jak i rola mężczyzn w promowaniu równości płci.
- Europejski pakt na rzecz równości płci (2011–2020), gdzie Rada uznaje, że „równość kobiet i mężczyzn jest jedną z podstawowych wartości Unii Europejskiej i że polityki w zakresie równości płci mają niesłyszane znaczenie dla wzrostu gospodarczego, dobrobytu i konkurencyjności”. Rada przyznała także, że pięć lat po przyjęciu pierwszego Europejskiego paktu na rzecz równości płci potrzebny jest nowy impuls, przede wszystkim by potwierdzić i wspierać ścisły związek między strategią Komisji na rzecz równości kobiet i mężczyzn 2010–2015 a Strategią „Europą 2020”.
- Deklarację Pekijską oraz Pekijską Platformę Działania, jak również dwanaście krytycznych obszarów opisanych w tych dokumentach.

PODKREŚLAJĄC, ŻE

Perspektywa równości płci jest potrzebna w Strategii „Europa 2020”. Mimo iż kobiety stanowią niemal 60% absolwentów szkół wyższych, nie mają jednak możliwości zapewnienia sobie podobnego udziału w rynku pracy. Inteligentny rozwój wymaga udziału zarówno kobiet jak i mężczyzn. Cel przewodni, jakim jest dążenie do osiągnięcia wskaźnika zatrudnienia na poziomie 75 % wśród kobiet i mężczyzn w wieku 20–64 lat nie może zostać osiągnięty bez znacznego zwiększenia udziału kobiet w rynku pracy.

- Kolejnym warunkiem koniecznym dla zwiększenia konkurencyjności i spójności społecznej – w tym w kontekście Strategii Europa 2020 – jest umożliwienie kobietom pełnego wykorzystania ich potencjału. Badania prowadzone w ostatnim dziesięcioleciu potwierdzają pozytywny wpływ równości płci na rozwój gospodarczy. Równość płci może być czynnikiem zwiększającym wydajność, a udział kobiet w rynku pracy jest korzystny zarówno z punktu widzenia rozwoju gospodarczego, jak i społecznego. Istotnie, badania wydają się potwierdzać, iż gdyby kobiety miały podobny udział i podobną strukturę zatrudnienia na rynku pracy jak mężczyźni, dynamika wzrostu gospodarczego byłaby większa, co zaś prowadziłoby do zwiększenia PNB o nawet 27%.
- Promowanie innowacyjnych polityk godzenia życia zawodowego i prywatnego w celu ułatwienia łączenia pracy i życia rodzinnego zarówno przez kobiety jak i przez mężczyzn oraz działania na rzecz ograniczenia podziałów na rynku pracy mają kluczowe znaczenie. Zgodnie z coroczną wizją wzrostu gospodarczego opracowaną przez Komisję jak i Wspólnym sprawozdaniem o zatrudnieniu, przyjętym w styczniu 2011 r., wiele zagadnień priorytetowych wymaga natychmiastowego rozważenia na poziomie UE i na szczeblu krajowym, w tym przede wszystkim: brak możliwości zapewnienia

Ministerstwo Pracy
i Polityki Społecznej

opieki nad dziećmi i innymi osobami zależnymi, nierówna odpowiedzialność za opiekę nad dziećmi i obowiązki domowe pomiędzy kobietami a mężczyznami, konieczność wspierania elastycznych rozwiązań w zakresie zatrudnienia osób powracających z urlopów wychowawczych.

TRIO PREZYDENCJI

PODKREŚLA:

- Istnienie silnej korelacji pomiędzy równością płci a konkurencyjnością gospodarek, co powinno zostać szczególnie uwzględnione przez decydentów, partnerów społecznych, instytucje unijne, organy decyzyjne jak i organizacje społeczeństwa obywatelskiego w taki sposób, by wspierać te jednostki we włączaniu zagadnienia równości płci w polityki i priorytety zarówno na szczeblu lokalnym, regionalnym, krajowym czy też unijnym.
- Konieczność zastosowania podwójnego podejścia: *uwzględnianie aspektu płci* poprzez włączenie zagadnienia płci we wszystkie obszary polityki, w połączeniu z podejmowaniem *konkretnych działań*.
- Konieczność zapewnienia właściwego rozpowszechniania informacji dotyczących praw i obowiązków pracodawców i pracowników w kwestiach związanych z równością płci.

PODKREŚLA KONIECZNOŚĆ PODJĘCIA DALSZYCH DZIAŁAŃ W NASTĘPUJĄCYCH DZIEDZINACH:

- *Uwzględnianie decyzji edukacyjnych podejmowanych ze względu na płeć, zwalczanie stereotypów dotyczących płci oraz czerpania korzyści ze zwiększonej różnorodności płci we wszystkich sferach życia.* W Unii Europejskiej decyzje w zakresie kształcenia i kariery zawodowej w dalszym ciągu silnie determinowane są przez stereotypy odnoszące się do płci. Choć kobiety zasadniczo osiągają wysoki poziom edukacji, w dalszym ciągu stawiają czoła rynkowi pracy silnie podzielonemu przez stereotypy płciowe, spotykają się z poważnymi ograniczeniami w dostępie do stanowisk kierowniczych, a choć wśród mężczyzn stopa zatrudnienia pozostaje wysoka – chłopcy i dorośli mężczyźni napotykają ograniczenia w systemie szkolnictwa oraz w tradycyjnie zarezerwowanych dla mężczyzn sektorach rynku pracy. W całej Europie, w grupie pracowników naukowych kobiety stanowią zaledwie 30% zatrudnionych. Aby w pełni wykorzystać potencjał kobiet, istnieje konieczność dalszego zwiększania świadomości oraz podejmowania działań ukierunkowanych na zwalczanie stereotypów w systemie kształcenia, mediach i życiu publicznym. Coraz większa liczba chłopców w całej Europie rezygnuje z kształcenia i przerywa edukację. Aby zapewnić równe szanse dla mężczyzn w systemie kształcenia, konieczne jest promowanie silnie ukierunkowanych polityk i programów, jak i zapewnienie odpowiedniej wymiany dobrych praktyk. Konieczne jest również wyznaczenie celów powiązanych z zagadnieniem płci i ukierunkowanych na system kształcenia aby zapewnić, że kwestię płci i równości szans we wszystkich sferach życia uwzględniono jako część programu nauczania, gdyż równość płci to zasada, która musi być wpajana młodzieży od najmłodszych lat.

Zwiększenie różnorodności płci pozwoli także na stworzenie bardziej elastycznego i konkurencyjnego rynku pracy.

- *Konieczność zapewnienia równości na wszystkich szczeblach procesu decyzyjnego.* Istnieje konieczność zwiększenia liczby kobiet wśród najwyższej kadry kierowniczej oraz w życiu publicznym, w celu odzwierciedlenia coraz większej złożoności i różnorodności gospodarki na świecie.
- *Promowanie zachowania równowagi pomiędzy życiem zawodowym a rodzinnym i prywatnym w celu umożliwienia zarówno kobietom jak i mężczyznom pełnego udziału w rynku pracy.* Lepszy podział obowiązków związanych z opieką, w tym poprzez konkretne działania ukierunkowane na promowanie godzenia życia zawodowego, rodzinnego i prywatnego zwiększy możliwości, jakimi dysponują kobiety w zakresie udziału w rynku pracy, co pozwoli na osiągnięcie celu zakładającego uzyskanie 75% stopy zatrudnienia zarówno wśród kobiet jak i mężczyzn, a co za tym idzie przyczynienie się do wzrostu gospodarczego i postępu społecznego. Zachęcanie ojców do szerszego korzystania z urlopów wychowawczych pozwoli kobietom na lepsze godzenie życia zawodowego, rodzinnego i prywatnego, jak również przyczyni się do zwalczania błędnego przekonania, że opieka nad dziećmi to obowiązek i odpowiedzialność tylko kobiet.
- *Włączenie zagadnienia płci w kwestie związane z wyzwaniami demograficznymi w UE.* Ludność Europy starzeje się, co będzie miało różny wpływ na mężczyzn i na kobiety – w tym w systemach opieki zdrowotnej i społecznej. Konieczne jest zatem włączenie zagadnienia płci w kwestie związane z wyzwaniami demograficznymi w UE.

DZIAŁANIA JAKIE ZOSTANĄ PODJĘTE W CZASIE PREZYDENCJI POLSKIEJ, DUŃSKIEJ I CYPRYJSKIEJ

Trio Prezydencji zachęcać będzie do prowadzenia rozmów i zapewnienia odpowiedniej wymiany dobrych praktyk w powyższych obszarach zainteresowania.

Na szczeblu unijnym przedstawione zostaną nowe odkrycia i wiedza oraz nowe wskaźniki monitorowania postępów, zaś dyskusje polityczne na temat dalszych działań prowadzone będą na wszystkich forach, w tym na forum Rady EPSCO.

POLSKA

- W ramach przeglądu stanu wdrażania Pekińskiej Platformy Działania Polska podjęła działania w obszarze krytycznym „Kobiety i gospodarka” ze szczególnym naciskiem na równość płci oraz godzenie życia zawodowego z życiem rodzinnym. Europejski Instytut ds. Równości Płci przygotował raport na temat sytuacji w państwach członkowskich w oparciu o wcześniej opracowane na tym polu wskaźniki oraz zostaną przyjęte Konkluzje w tej sprawie przez Radę EPSCO dnia 1 grudnia 2011 r.
- Aby zagwarantować stałą współpracę pomiędzy państwami członkowskimi a Komisją, Polska była gospodarzem spotkania Grupy Wysokiego Szczebla ds. Równości Płci, które miało miejsce w dniach 5-6 września 2011 r. w Warszawie.

Ministerstwo Pracy
i Polityki Społecznej

- Aby wzbogacić unijną dyskusję w sprawie równości płci, w trakcie trzeciego Europejskiego Kongresu Kobiet, w Warszawie w dniu 18 września 2011 r. zorganizowano specjalny unijny Okrągły Stół Ministrów zajmujących się problematyką równości płci nt. „Równość płci na rynku pracy”. Debata dotyczyła głównie kwestii godzenia ról zawodowych z życiem rodzinnym kobiet i mężczyzn, zlikwidowania wynikających z płci różnic w wynagrodzeniu oraz zwiększenia liczby kobiet w procesach decyzyjnych, w tym w zarządach firm.
- W dniu 21 października 2011 r. w Krakowie, odbyła się debata polityczna w sprawie godzenia ról podczas Nieformalnego Spotkania Ministrów ds. rodziny i równości płci, a na eksperckiej konferencji (20-21 października) towarzyszącej spotkaniu ministrów zatytułowanej „Mechanizmy godzenia ról zawodowych i rodzinnych dla kobiet i mężczyzn szansą na aktywne uczestnictwo w rynku pracy”.
- W dniach 14-15 listopada 2011 r. w Poznaniu odbędzie się Szczyt Równości.
- Podczas konferencji pt. „Kocham, nie biję – Europa bez przemocy domowej”, która odbędzie się w grudniu 2011 r. w Warszawie zostanie podkreślone silne poparcie dla europejskiej kampanii na rzecz zwalczania przemocy domowej.

DANIA

- Segregacja płciowa w zakresie kształcenia stanowi wyzwanie dla wielu krajów. Wiele dziewcząt i chłopców nie ma możliwości swobodnego wyboru sposobu kształcenia w oparciu o swoje kompetencje, zainteresowania i zdolności, zmuszeni są bowiem stawić czoła presji sprostania przestarzałym oczekiwaniom związanym z płcią. W trakcie prezydencji duńskiej opracowane zostaną najlepsze praktyki dotyczące sposobów zwiększania wyboru dostępnego dla każdej dziewczynki i każdego chłopca, a następnie zapewniona zostanie wymiana tych praktyk partnerami.
- W szczególności: kobiety często unikają matematyki, nauki i technologii, dyscyplin stanowiących podstawę dla umiejętności, które w przyszłości będą jeszcze bardziej potrzebne, dążymy bowiem do bardziej ekologicznego i zrównoważonego rozwoju naszych gospodarek. Aby zaprojektować bardziej ukierunkowane i różnorodne działania polityczne dotyczące zmiany klimatu i ekologicznej gospodarki, konieczne jest zwerbowanie większej liczby kobiet do tego sektora. Duńska prezydencja ułatwi debatę polityczną dotyczącą przyszłych działań i priorytetów UE. Ponadto uzyskamy odpowiedź na pytanie w jaki sposób zwiększyć liczbę kobiet na zielonych miejscach pracy dzięki konkretnym przykładom i wymianie najlepszych praktyk na seminariach/konferencjach.
- W ramach przeglądu stanu wdrażania Pekinśkiej Platformy Działania, Dania podejmie działania w obszarze krytycznym „Kobiety i środowisko” ze szczególnym naciskiem na równość płci oraz zmianę klimatu. Planuje się także opracowanie sprawozdania z sytuacji w państwach członkowskich UE, oraz przedstawienie na jego podstawie projektów Konkluzji, które mają zostać przyjęte przez Radę EPSCO. Ponadto, razem z Europejskim Instytutem ds. Równości Kobiet i Mężczyzn temat ten zostanie omówiony na seminarium, które odbędzie się w Kopenhadze pod koniec 2011 r. oraz w ramach działań podejmowanych w trakcie prezydencji.
- Duńska prezydencja, w ścisłej współpracy z Europejską Służbą Działań Zewnętrznych, zapewni zaangażowanie UE na 56. sesji Komisji ONZ ds. Statusu Kobiet.
- Aby zagwarantować stałą współpracę pomiędzy państwami członkowskimi a Komisją, Dania będzie gospodarzem spotkania grupy wysokiego szczebla ds. równości płci, które odbędzie się w dniach 26-27 stycznia 2012 r.

Ministerstwo Pracy
i Polityki Społecznej

CYPR

- W ramach przeglądu stanu wdrażania Pekinśkiej Platformy Działania, Cypr podejmie działania w obszarze krytycznym „Przemoc wobec kobiet” ze szczególnym naciskiem na wsparcie dla ofiar takiej przemocy. Sprawozdanie z sytuacji w państwach członkowskich oraz przegląd istniejących wskaźników UE zostaną przedstawione w ramach projektów Konkluzji, które mają zostać przyjęte przez Radę EPSCO.
- Aby zagwarantować stałą współpracę pomiędzy państwami członkowskimi a Komisją, Cypr będzie gospodarzem spotkania grupy wysokiego szczebla ds. równości płci, które odbędzie się we wrześniu 2012 r. w Nikozji.
- W listopadzie 2012 r. w Nikozji odbędzie się konferencja na temat przemocy wobec kobiet mająca na celu dokonanie przeglądu postępu na szczeblu unijnym oraz wymianę dobrych praktyk z państwami członkowskimi na tym polu z udziałem wszystkich stron zainteresowanych.
- W celu wymiany dobrych praktyk pomiędzy wszystkimi państwami członkowskimi zorganizowana zostanie trójstronna konferencja dotycząca sposobu zmniejszenia różnic w wynagrodzeniu wynikających z płci. Wezmą w niej udział przedstawiciele organów rządowych, związków zawodowych i organizacji pracodawców. Tematem priorytetowym konferencji będzie zakwestionowanie stereotypów dotyczących płci w zawodach poprzez eliminację segregacji zawodowej.

Mdm Jolanta Fedak

Minister of Labour
and Social Policy

Poland

For the minister

Mr Manu Sarreen

Minister for Gender Equality
and Ecclesiastical Affairs

Denmark

Mr Loucas Louca

Minister of Justice
and Public Order

Cyprus